

Prima instanță: Judecătoria Bălți
Judecător: D. Stănilă
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: N. Chircu, A. Garbuz, Gh. Liulca

Dosarul nr. 3ra-269/17

DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Inspectoratul de Stat al Muncii,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Constructorul” împotriva Inspectoratului Teritorial de Muncă Bălți
privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, prin care
a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Constructorul”, a fost
casată hotărârea Judecătoriei Bălți din 12 august 2016 și emisă hotărâre nouă,

c o n s t a t ă

La 19 ianuarie 2016, SA „Constructorul” s-a adresat cu o cerere de chemare
în judecată împotriva Inspectoratului Teritorial de Muncă Bălți, solicitând anularea
procesului-verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015 privind
cercetarea accidentului de muncă soldat cu decesul lui Emilian Adamciuc,
dispunerea unei cercetări suplimentare cu cercetarea amănunțită a circumstanțelor
comiterii accidentului de muncă care s-a produs la data de 16 septembrie 2015 în
jurul orei 14⁰⁰, la șantierul de construcție din mun. Bălți, str. M. Viteazul din
Parcul Central, obiectul „Cafe-Morojenoe”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 16 septembrie 2015,
în jurul orei 14⁰⁰ în municipiul Bălți, pe șantierul de construcție din str. M.
Viteazul din Parcul Central, la obiectul „Cafe-Morojenoe”, s-a produs accidentul
de muncă, în urma căruia a suferit Emilian Adamciuc - salariat al SA
„Constructorul”. Despre faptul accidentului produs, administrația SA
„Constructorul” a sesizat organele de drept, inclusiv și inspectoratul Teritorial de
Muncă Bălți.

În urma cercetării locului accidentului de muncă, Inspectoratul Teritorial de
Muncă Bălți, a întocmit procesul-verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie

2015, însă reclamantul nu este de acord cu rezultatele cercetării locului și a circumstanțelor comiterii accidentului de muncă.

Din motivul dezacordului cu actul administrativ, la data de 25 decembrie 2015 reclamantul a înaintat în adresa Inspectoratului Muncii, cererea nr. 204/04, prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015 de cercetare a accidentului de muncă soldat cu decesul angajatului Emilian Adamciuc.

Insistă reclamantul că la cercetarea locului și a circumstanțelor accidentului, cât și la întocmirea procesului-verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015 de cercetare a accidentului de muncă mortal, au fost comise erori. Mai mult, pe parcurs au apărut noi circumstanțe și probe legate de producerea accidentului.

Astfel, nu a fost luat în considerare faptul că conform ordinului nr. 33 din 25 septembrie 2014 și a actului final din 12 decembrie 2014 al rezultatelor examenului medical periodic al lucrătorului de la întreprinderea SA „Constructorul” în anul 2014, Emilian Adamciuc a trecut controlul medical.

Totodată, nu corespunde adevărului argumentul pârâtului precum că Emilian Adamciuc ar fi sosit la locul de muncă - la șantierul de construcție, în ziua de 16 septembrie 2015 la ora 08⁰⁰. În realitate, invocă reclamantul că Emilian Adamciuc a sosit la locul de muncă după orele 10⁰⁰, după ce a primit pensia de la oficiul poștal și folosindu-se de absența șefului de șantier, a întrebuințat băuturi spirtoase în timpul muncii.

Indică reclamantul că Emilian Adamciuc și înainte încălca disciplina de muncă, întrebuințând băuturi alcoolice în timpul muncii, fiind sancționat de către administrație, fapt ce se confirmă prin ordinul nr. 25/a din 05 august 2015 și prin caracteristica de serviciu.

Nu corespunde adevărului nici argumentul pârâtului precum că ar lipsi cazul vinovăției lui Emilian Adamciuc în producerea accidentului, deoarece conform datelor Centrului EML Secția Medico-Legală Bălți nr. 30 din 13 octombrie 2015 s-a constatat că Emilian Adamciuc, în timpul accidentului era în stare de ebrietate de grad mediu și că în sângele cadavrului Emilian Adamciuc s-a depistat o concentrație de 2,35 promile de alcool.

Conform prevederilor ordinului nr. 48 din 10 decembrie 2015, Emilian Adamciuc a încălcat pct. 1.3. din Regulamentul obligațiilor angajaților în calitate de pietrar și anume: „Angajatul poartă responsabilitate personală pentru încălcarea tehnicii securității personale și colegilor din echipă”; „Angajatul este obligat să îndeplinească numai activitatea pentru care a fost instruit și numai cu permisiunea șefului de șantier”; „Angajatul nu trebuie să execute indicațiile, care contravin regulamentului cu privire la protecția sănătății și a tehnicii securității”; „Angajatul, nu trebuie să întrebuințeze băuturi spirtoase în timpul muncii”.

Insistă reclamantul că nu corespunde adevărului nici argumentul pârâtului precum că SA „Constructorul” nu a întreprins măsurile necesare în vederea protecției securității și sănătății în muncă a lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informației și instruirii lor, precum și pentru asigurarea organizării și a mijloacelor necesare, prin ce s-ar fi încălcate

prevederile art. 10 alin. 1 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008, deoarece de către SA „Constructorul” au fost luate toate măsurile pentru protecția securității și sănătății în muncă a lucrătorilor.

Astfel, indică reclamantul că în baza ordinului nr. 38/2 din 10 iulie 2012 au fost elaborate: cartelele de apreciere a riscurilor profesionale, darea de seamă cu privire la îndeplinirea riscurilor profesionale al locurilor de muncă, ateliere și șantiere. Conform ordinului nr. 61 din 23 octombrie 2012, a fost elaborat și aprobat planul protecției și preîntâmpinării salariaților. În baza ordinului nr. 29/a din 20 august 2012 a fost efectuată aprecierea riscurilor profesionale principalelor locuri de muncă la șantierul „Cafe-Morojenoe” și întocmită darea de seamă cu privire la aprecierea riscurilor profesionale. Conform ordinului nr. 33 din 09 septembrie 2014 a fost aprobat planul de protecție și preîntâmpinare la șantierul „Cafe-Morojenoe”. La fel a fost aprobat planul general de construcție cu anexa: „Protecția sănătății și securitatea muncii la șantier”.

Invocă reclamantul că la cercetarea locului producerii accidentului de muncă nu a participat nici un reprezentant al sindicatelor din teritoriu, fapt dovedit de lipsa semnăturii în procesul-verbal. Din motivul dezacordului cu textul procesului-verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015 de cercetare a accidentului de muncă soldat cu decesul angajatului Emilian Adamciuc, administratorul întreprinderii SA „Constructorul” a refuzat să-1 semneze, dovada fiind lipsa semnăturii în procesul menționat.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 12 august 2016, corectată prin încheierea Judecătorei Bălți din 16 septembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Constructorul” împotriva Inspectoratului Teritorial de Muncă Bălți la data de 13 noiembrie 2015 privitor la cercetarea accidentului de muncă pe faptul decesului lui Adamciuc Emilian a fost respinsă, cu menținerea actului contestat (f.d. 126-132 vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 (f.d. 230-235 vol. I), s-a admis cererea de apel declarată de SA „Constructorul” și s-a casat integral hotărârea Judecătorei Bălți din 12 august 2016, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care:

- S-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Constructorul”;
- S-a anulat procesul-verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015 emis de Inspekția Teritorială de Muncă Bălți privind cercetarea accidentului de muncă cu decesul lui Emilian Adamciuc fiind întocmit cu încălcarea procedurii;
- S-a obligat Inspekția Teritorială de Muncă Bălți să efectueze cercetarea suplimentară a accidentului de muncă produs la 16 septembrie 2015 în jurul orei 14⁰⁰ la șantierul de construcție din str. Mihai Viteazul, or. Bălți din Parcul Central, la obiectul „Cafe-Morojenoe”, cu emiterea procesului-verbal corespunzător.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 23 ianuarie 2017, în termenul prevăzut de lege, Inspectoratul de Stat al Muncii a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că decizia contestată este ilegală

și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material. Consideră recurentul că instanța de apel incorect a anulat procesul verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015 emis de Inspekția Teritorială de Muncă Bălți privind cercetarea accidentului de muncă cu decesul lui Emilian Adamciuc, în situația în care prin respectivul act, s-a constatat că decesul acestuia a survenit ca urmare a faptului că acesta nu a fost instruit pentru aceste lucrări, iar zona de risc sporit de pe respectivul acoperiș nu a fost semnalizat cu bare de protecție care ar împiedica căderea în gol de la înălțime a oricărui angajat. Prin urmare, în viziunea recurentului aflarea în stare de ebrietate a lui Emilian Adamciuc anterior producerii accidentului, nu exclude vinovăția angajatorului.

La 02 martie 2017 Societatea pe Acțiuni „Constructorul” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017, recursul înaintat de Inspectoratul de Stat al Muncii a fost declarat admisibil.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe”*.

Studiind decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, Colegiul consideră că instanța de apel incorect a anulat procesul verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015 emis de Inspekția Teritorială de Muncă Bălți privind cercetarea accidentului de muncă cu decesul lui Emilian Adamciuc. În acest sens, Colegiul reține următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 16 septembrie 2015, în jurul orei 14⁰⁰ în municipiul Bălți, pe șantierul de construcție din str. M. Viteazul din Parcul Central, la obiectul „Cafe-Morojenoe”, s-a produs accidentul de muncă, în urma căruia a suferit Emilian Adamciuc - salariat al SA „Constructorul”. Despre faptul accidentului produs, administrația SA „Constructorul” a sesizat organele de drept, inclusiv și inspectoratul Teritorial de Muncă Bălți.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr. 140 din 10 mai 2001, *„În îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art.3, Inspectoratul de Stat al Muncii cercetează, în modul stabilit de Guvern, accidente de muncă”*.

Conform pct. 26 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, *„Accidentele grave și mortale vor fi cercetate de către Inspectoratul de Stat al Muncii, care va desemna inspectorii de muncă ce vor efectua cercetarea accidentelor fără a se preta influențelor de orice fel”*.

Având în susținere normele legale enunțate, Colegiul reține că Inspectoratul de Stat al Muncii este unica autoritate competentă în cercetarea accidentelor de muncă soldate cu deces.

Colegiul constată că la materialele cauzei este anexat dosarul nr. 152/11 din 13 noiembrie 2015 de cercetare al accidentului mortal din 16 septembrie 2015, suferit de către Adamciuc Emilian, a.n. 1947, salariat al întreprinderii SA „Constructorul” (f.d. 59-118, vol. I).

Deși instanța de apel în susținerea concluziei sale a indicat faptul că în procesul verbal contestat nu au fost indicate toate circumstanțele și probele care au importanță pentru stabilirea motivului producerii accidentului, Colegiul reține că răspunsul Stației medico-legale din Bălți (f.d. 116, vol. I) care confirmă starea de ebrietate a salariatului Adamciuc Emilian la momentul producerii accidentului de muncă, este parte integrantă a dosarului nr. 152/11 din 13 noiembrie 2015 de cercetare al accidentului mortal din 16 septembrie 2015 și prin urmare, a fost examinat de către Inspectoratul Teritorial de Muncă Bălți la cercetarea accidentului de muncă. Astfel, aceasta nu poate fi calificat ca fiind o încălcare de procedură.

Prin urmare, în situația în care faptul aflării în stare de ebrietate a salariatului Adamciuc Emilian la momentul producerii accidentului de muncă a fost oglindit în dosarul de cercetare a accidentului mortal, Colegiul califică ca fiind eronate concluziile instanței de apel precum că la materialele dosarului lipsește un raport-concluzie medico-legală.

Conform art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ, *„Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite”*.

Având în vedere temeiul respectiv de anulare a actului administrativ, Colegiul consideră că circumstanțele reținute de către instanța de apel drept încălcări de procedură la întocmirea procesului verbal nr. BL-2015-PVA-197 din 13 noiembrie 2015, nu cad sub incidența art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că în speță, instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ.

Având în vedere cele expuse mai sus, cât și faptul că instanța de fond corect a constatat caracterul neîntemeiat al pretențiilor formulate de SA „Constructorul”, Colegiul ajunge la concluzia că decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material urmează a fi casată. Totodată, hotărârea Judecătoriei Bălți din 12 august 2016 fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 și se menține hotărârea Judecătoriei Bălți din 12 august 2016, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Constructorul” împotriva Inspectoratului Teritorial de Muncă Bălți privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Ion Druță